

พิธีพระราชทานเพลิงศพ

อาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ จ.ช.

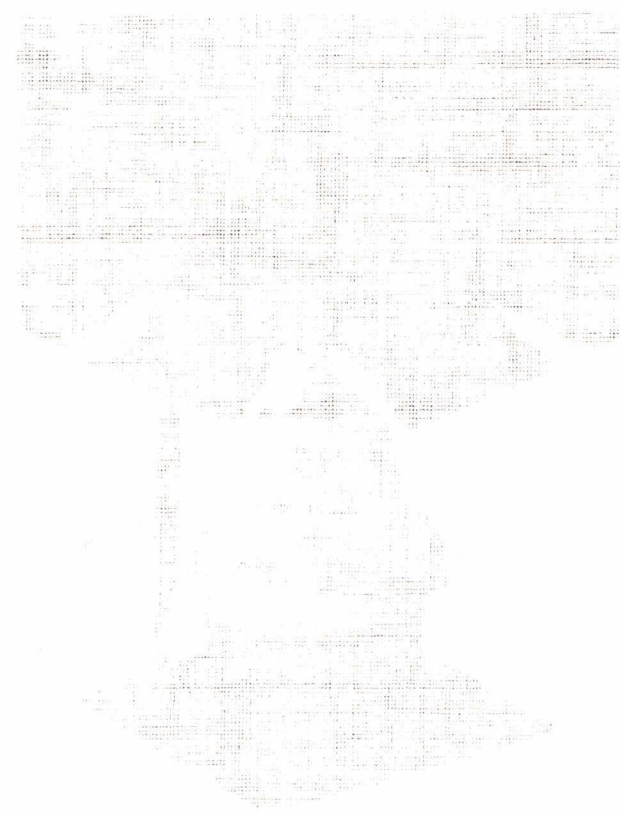
ณ.สุสานแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

วันอาทิตย์ที่ 16 กุมภาพันธ์ 2529

เวลา 16.00 น.

06100 00100

0/7/857

B 171635

I 131771

631.53 พ679

พิธีพระราชทานเพลิงศพ อาจารย์สุรัตน์ มงคลไช
35001001417660

631.53

พ679

ความทรงจำจากอดีต

งาน ความรัก และความเสียสละ

08/90

00130

ความมุ่งหมายการแต่งต้นไม้

1. เพื่อให้ต้นไม้ผลที่ยังเล็กมีรูปทรงและเจริญเติบโตขึ้น ทั้งจะทำให้มีดอกออกผล

เร็วและสม่ำเสมอ

2. การแต่งต้นไม้ให้ออกดอกและออกผลมากและดีขึ้น

3. การแต่งต้นไม้ให้ต้นไม้มีชีวิตอยู่ได้นานเข้า เป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าไปบาดแผลภายในต้นไม้ได้ เมื่อเวลาถึงหรือล่าช้า

4. การแต่งต้นไม้ช่วยป้องกันโรคและแมลงต่างๆ ไม่ให้มารบกวน

5. ต้นผลไม้บางชนิดต้องการตกแต่งทุกปี เช่น องุ่น พุทรา

6. การแต่งต้นไม้ให้ต้นไม้เป็นพุ่มเตี้ย สะดวกในการเก็บผลและบำรุงรักษา

หลักของการตัดกิ่ง

1. ตัดกิ่งที่ขึ้นที่ซ้อนกันออกเสีย เพื่อให้มีโอกาสแก่ใบ ให้ได้รับแสงสว่างทั่วถึงต้น

2. ตัดกิ่งที่มีโรค หรือแมลงที่ทำอันตรายและรบกวนออกเสีย เพื่อป้องกันมิให้

เชื้อโรคลุกลามต่อไป กิ่งที่ตัดออกควรเผาไฟเสีย

3. การตกแต่งต้นต้องเอาความงามแห่งรูปทรงของพืช เป็นของสำคัญอันหนึ่ง กิ่งที่ขึ้นแล้วออกมา และทำให้เสียรูปทรงของต้นให้ตัดออกเสีย พืชที่ปลูกด้วยเมล็ดมักจะสูงชะลูดขึ้น ทำเดียว ฉะนั้น ต้องคอยตัดยอดไว้เสมอ การตัดยอดจะกระทำให้ถึงแตกออกข้างๆ มาก และพืช นั้นจะเป็นพุ่มเตี้ย สะดวกในการเก็บผลและบำรุงรักษาด้วย

เครื่องมือใช้สำหรับตกแต่งต้นไม้

1. กรรไกรสำหรับแต่งต้นไม้ ใช้สำหรับตัดกิ่งเล็กๆ โดยไม่เสียกำลังมาก

2. เลื่อยละเอียดขนาดเล็ก สำหรับเลื่อยกิ่งใหญ่ๆ ที่กรรไกรใช้ไม่ได้

3. มีด ใช้สำหรับแต่งรอยตัดให้เรียบและสะอาด

4. กรรไกรที่ใช้สำหรับตัดกิ่งก้านของต้นไม้ที่อยู่สูงๆ

5. กระดี่ที่ใช้พาดขึ้นไปตัดกิ่งที่อยู่สูงๆ

วิธีตัด

ให้ตัดกิ่งโคนกิ่งที่เดียว อย่าเหลือเป็นตอเอาไว้แม้แต่เล็กน้อย ถ้าทิ้งไว้จะมีกิ่งแตก ออกมาอีกเสมอ เมื่อตัดเสร็จแล้วต้องแต่งแผลนั้นให้เสมอกับลำต้น แผลทุกแผลถ้าปล่อยไว้จะเน่า หรืออาจจะเป็นโรคได้ ควรใช้น้ำมันดิน, ปูนขาว หรือสีกระป๋องทาเสียให้ทั่ว

กำหนดการบำเพ็ญกุศล งานพระราชทานเพลิงศพ

อาจารย์สรณ์ มงคลไชยสิทธิ์

จ.ช. (อายุ 73 ปี)

วันที่ 12 - 15 กุมภาพันธ์ 2529

มีเทศน์และสวดพระอภิธรรม เวลา 20.00 น.

ณ โรงประชุมสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2529

เวลา 10.00 น. พระสงฆ์ 20 รูป ถวายพระพร

11.00 น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ 20 รูป

13.00 น. มีพระธรรมเทศนา 1 กัณฑ์

14.30 น. เคลื่อนศพสู่สุสานบ้านแม่โจ้

16.00 น. พระราชทานเพลิงศพ

อิมติยชโรเจิงกราบเรียน เรียนเชิญท่านที่เคารพนับถือร่วมบำเพ็ญกุศลตามกำหนด

การดังกล่าวด้วย

ประวัติ

อาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ เกิดวันที่ 24 สิงหาคม 2456 ตรงกับวันอาทิตย์ปิณดู แรม 8 ค่ำ เดือน 11 ที่บ้านเจ็ดยอด ต.รอบ เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย เป็นบุตรนายท นางจันทร์ มงคลไชยสิทธิ์ มีพี่น้อง 10 คน เป็นบุตรคนที่ 2

อาจารย์สุรัตน์ ได้สมรสกับนางจำปี มงคลไชยสิทธิ์ มีบุตรธิดา 2 คน คือ

1. นางสาวจิตรา จันทประภากรณ์
2. นายประสงค์ มงคลไชยสิทธิ์

นางจำปี มงคลไชยสิทธิ์ ได้ถึงแก่กรรม ได้ สมรสใหม่กับนางจิตรา มงคลไชยสิทธิ์ เมื่อ พ.ศ.2498 มีบุตรชาย 1 คน คือ นายสุเจตน์ มงคลไชยสิทธิ์

การศึกษา

เริ่มแรกศึกษาโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม มัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ศึกษาที่โรงเรียนบุญวาทย์ ลำปาง มัธยมศึกษาปีที่ 7-8 ศึกษาที่โรงเรียนยุพ- ราชวิทยาลัย เริ่มเรียนโรงเรียนฝึกหัดครู ประถมกสิกรรมภาคเหนือ แม่ใจ เริ่มเข้ารับ

ราชการเป็นครูที่โรงเรียนแห่งนี้เป็นเวลา 3 ปี จึงย้ายไปทำงานที่สถาบันอื่นอีก 2 แห่ง แล้ว กลับมาทำงานที่เดิมแต่เปลี่ยนชื่อใหม่ เป็นวิทยา- ลัยเกษตรกรรมแม่ใจอีก 18 ปี จึงได้เกษียณ ออกไปเป็นข้าราชการบำนาญ รวมเวลาทำงาน สอนลูกศิษย์อยู่แม่ใจรวมทั้งสิ้น 21 ปี

อาจารย์สุรัตน์ เป็นศิษย์เก่าแม่ใจรุ่น แรก ซึ่งนับว่าเป็นรุ่นบุกเบิก มีรุ่นน้องและ ลูกศิษย์เป็นจำนวนมากทั่วประเทศ ขณะที่รับ ราชการอยู่ ได้สอนวิชาขยายพันธุ์พืช วิชาข้าว และวิชาสัตวศาสตร์

ประวัติชีวิตโดยสังเขป

อาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ รับ ราชการครูที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่ใจ เชียง ใหม่ มาโดยตลอดด้วยความรักต่อหน้าที่การ งาน การเป็นครูเป็นชีวิตจิตใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร เกร่งครัดต่อหน้าที่ ชื่อ สัตย์สุจริตและจริงใจ เป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี ต่อคนข้างเคียง มีนิสัยรักและสนใจแต่การ สร้างบุญสร้างกุศล ทำบุญทำทาน มีความประ

ประเทศเขา เพราะว่าถูการของเราไม่ให้ ตลอดถึงเครื่องมือเครื่องใช้ไม่มีพอ คนไทยเรามีนิสัย ใจร้อน ได้เร็วเท่าไรยิ่งดีเท่านั้น เลยมีแต่เอาหัวเอาต้นไปขยายพันธุ์เท่านั้น

การโน้มกิ่ง

การโน้มกิ่ง คือ เอากิ่งผ้างลงไปในดิน เพื่อให้กิ่งที่เราโน้มผ้างลงไปนั้นขึ้นออก ราก ทำได้กับพืชทุกชนิดที่เป็นพืชเลื้อยคลานที่สามารถโน้มลงไปในดิน ในทางที่ดีก่อนที่เราจะโน้ม กิ่งลงไปให้ควั่นเปลือกเหมือนกับเราตอนต้นไม้เสียก่อน และควรจะควั่นติดๆ ซ้ำ เพราะจะทำให้ เกิดรากเร็วขึ้น แล้วจึงค่อยผ้างลงไปในดิน เวลาโน้มลงไปในดินให้หาหลักตอกกดลงไปให้แน่น อย่า ให้กิ่งโผล่ขึ้นมา หรือเอาดินกลบลงไปแล้วใช้อิฐหรือวัตถุหนักๆ ทับไว้ ต่อไปก็ให้ความชุ่มชื้น เมื่อ เห็นว่ารากงอกออกดีแล้ว คัดขุดนำเอาไปปลูกหรือใส่กระถางเพื่อเตรียมไว้สำหรับปลูกหรือ จำหน่ายต่อไป

การแยก

การแยก คือ การขยายพันธุ์ ซึ่งพืชเหล่านั้นได้แบ่งตัวของมันเองไว้พร้อมที่จะเป็น ต้นใหม่ พืชบางชนิดมีรากประสานกันอยู่กับต้น เมื่อเราแบ่งต้นออกไปอีก เราเรียกวิธีนี้ว่า "การ แยก" หรือ "การแบ่ง" การขยายพันธุ์โดยวิธีนี้ โดยมากเป็นพืชจำพวกหัว จำพวกหน่อ เช่น กล้วย, ดอกช่อนกลีน, เยอร์บีร่า และดอกรักเร่ ฯลฯ

วิธีทำ

ดอกเยอร์บีร่า ขุดเอาจากแปลงนำเอาไปล้างน้ำ ใช้มีดตัดแบ่งออกโดยให้รากติด ไปด้วย ตัดใบตัดรากออกเสียบ้าง แล้วนำไปปลูก สำหรับเยอร์บีร่า ถ้าจะให้ดีเมื่อแยกออกมา ควรเอาไปแช่กับทราย เพื่อให้เกิดรากเสียก่อน แล้วค่อยนำไปปลูกในแปลงที่เราเตรียมไว้

อนึ่ง ถ้าเป็นชนิดหัว เมื่อแบ่งแล้วนำไปปลูกได้เลยทีเดียว เช่น ดอกช่อนกลีน, พืชบางชนิดก็เป็นหน่อ เช่น สับปะรด, กล้วย เมื่อต้องการขยายพันธุ์ก็แยกหน่อออกไปปลูก

การแต่งต้นผลไม้

ต้นผลไม้ซึ่งปลูกโดยเมล็ดก็ดี หรือปลูกโดยการตอน, ติดตา, ต่อกิ่งก็ดี เมื่อมีการ เจริญเติบโตขึ้น ก็แตกกิ่งก้านสาขาออกไปรอบด้าน ถ้าปล่อยไว้ในไม่ช้าก็จะเห็นว่ากิ่งเหล่านั้นออก ไม่เป็นระเบียบ ทำให้ต้นดูหนาทึบ รูปทรงของต้นดูไม่งาม ทั้งเป็นเหตุอันจะทำให้ดอกออกผล น้อยด้วย ฉะนั้น เพื่อจะแก้ไขสิ่งเหล่านี้ จำเป็นจะต้องมีการตัดแต่งต้นไม้ม เพื่อให้ได้รับประโยชน์ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ เรียกว่า "การแต่งต้นไม้"

ผ้าพลาสติกอย่าพันให้มิดตา ให้เหลือช่องตาไว้ เมื่อเสร็จแล้วให้ใช้ใบไม้ปิดอีกทีหนึ่ง เพื่อกันแสงแดด ทั้งไว้ประมาณ 7-10 วัน ตรวจดูเมื่อเห็นตาที่ทาสอดลงไปยังมีสีเขียวอยู่ ให้ตัดต้นหรือตัดกิ่งเหนือตาที่ทาสอดออกทิ้งเสีย ให้เหลือไว้ประมาณ 4 นิ้ว นับจากตาที่ทาสอดขึ้นไป เมื่อตางอกขึ้นยาวประมาณ 2 นิ้ว ก็ให้ตัดต้นหรือกิ่งออกอีก 2 นิ้ว ต่อไปไม่ต้องตัดอีก นานๆ เข้าส่วนที่เหลือก็จะหลุดออกไปเอง การติดตาแบบตัว ที่ บางคนก็ชอบทำตัว ที่ หัวกลับ ใช้ได้ทั้งสองวิธีแล้วแต่ความถนัด แต่ตัว ที่ หัวกลับนี้โดยมากทำในฤดูฝน

ตา เมื่อทาสอดได้แล้ว 7-10 วัน เมื่อตรวจดูตามีสีดำคล้ำ แสดงว่าตานั้นเน่าหรือแห้ง

การปักชำ

การปักชำมีความมุ่งหมายเอาส่วนต่างๆ ของต้นไม้ไปปักเพื่อให้เกิดรากขึ้น ต้นไม้บางชนิดตอนกิ่งไม่ได้ ติดต่อกันไม่ได้ จึงจำเป็นต้องขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด บางชนิดก็ต้องใช้กิ่งปักชำลงไป ในดินหรือกระบะทราย ที่เราเตรียมไว้แล้วรดน้ำให้ชุ่มอยู่เสมอ ประมาณ 10 วัน ก็จะเกิดรากขึ้น เมื่อเกิดรากขึ้นแล้วให้เอาไปชำไว้ในกระถางหรือถ้วยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ต้นแข็งแรง แดกกิ่งก้านใหม่ นำไปปลูกได้

อนึ่ง ข้อสำคัญของการปักชำก็คือ ตัดกิ่งที่ชำให้ยาวประมาณ 6-8 นิ้ว มีตาอยู่ 5-6 ตา ถ้ามีใบติดอยู่ให้ตัดทิ้งให้หมด กันน้ำในกิ่งระเหย ด้านที่เราชำให้ติดเป็นรูปผานบวบ ปักให้เอน 45 องศา

มีผู้ไปทัศนจำแนกแม่โจ้เป็นจำนวนมาก ยังไม่ค่อยเข้าใจการปักชำ พี่ชายอย่าง เช่น ดอกรักเลห์ ข้าพเจ้าได้อธิบายให้จึงเป็นที่พอใจ คือ ดอกรักเลห์ขยายพันธุ์ได้ 3 วิธีคือ.-

1. ขยายพันธุ์โดยการใช้หัว

2. ขยายพันธุ์ได้โดยใช้กิ่งหรือหน่อ

3. ขยายพันธุ์โดยเมล็ด

วิธีที่ 1 การขยายพันธุ์โดยการใช้หัวเสียเวลานาน ได้จำนวนน้อย เพราะกว่ารักเลห์จะลงหัวต้องมีดอกแล้ว และต้นทรุดโทรมเสียก่อน เขาจึงจะขุดแยกหัวไปขยายใหม่

วิธีที่ 2 เป็นวิธีที่ง่าย ขยายพันธุ์ได้เร็ว และได้จำนวนมากด้วย คือ ตามธรรมชาติ ดอกรักเลห์ เมื่อกำลังเจริญเติบโต จะแตกกิ่งก้านสาขามาก เราก็เอากิ่งที่แตกออกมาตามข้อ ใช้มีดลึกลงมาโดยให้มีปุ่มที่ติดอยู่ตามข้อติดออกมาด้วย นำไปชำไว้ในกระบะทราย หรือกระบะซีเมนต์กลบโรงสี รดน้ำประมาณ 3 อาทิตย์รากก็จะออก เมื่อรากออกแล้วนำไปปลูกในแปลงหรือชำไว้ในกระถางเล็กๆ เพื่อขยายเป็นรายได้ต่อไป

วิธีที่ 3 ขยายพันธุ์โดยเมล็ด ในประเทศไทยขยายพันธุ์ได้ยาก ไม่เหมือนต่างประเทศ

พฤกษศาสตร์มีศีลธรรม รักและเอาใจใส่ต่อครอบครัว ตลอดเวลา จนมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต จึงเป็นที่รักนับถือ และได้รับความไว้วางใจต่อผู้ ราชการเป็นอย่างดี

บังคับบัญชา และลูกศิษย์ทุกคน ปกติอาจารย์ นับว่าอาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ สุรัตน์ เป็นผู้มีความสุขสมบูรณ์ กระฉับกระเฉง เป็นผู้มีความประพฤติและคุณสมบัติ ได้รับพระ ไม่มีโรคประจำตัวใดๆ จึงมีโอกาสปฏิบัติราชการ- ราชทานปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา การและบริการสังคมได้อย่างเต็มที่ เป็นผู้สนใจ วิชาพืชศาสตร์ ของสถาบันเทคโนโลยีการ ศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการเกษตรกรรมอยู่ เกษตรแม่โจ้

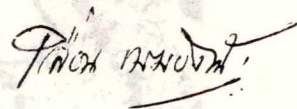

คำไว้อาลัย

แต่
คุณสุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์

สุรัตน์ เพื่อนรัก พวกเรารุ่นแรกแม่โจ้และมีตรสหายทุกคน รู้สึกตกใจเมื่อได้รับข่าว มรณกรรมของเพื่อน เราคิดว่าอาการป่วยของเพื่อนค่อนข้างหนัก เข้าใจว่าจะอยู่ได้อีกนานเพราะ ทุเลาลงแล้ว แต่เพื่อนก็จากเราไปอย่างกะทันหัน เราจึงก่นเคยกันมาตั้งแต่เป็นเด็กฯ เกยร่วม ชั้นเรียนกันมาตลอด เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็ร่วมราชการด้วยกันมาจนหมดวาระ จำได้ว่าหลังสงคราม โลกครั้งที่สอง เพื่อนออกไปอยู่เชียงราย เราได้เสนอและไปชักชวนให้เพื่อนมารับราชการช่วย แม่โจ้ต่อไป จนกระทั่งตอนหลังเพื่อนได้ตัดสินใจตั้งหลักฐานอยู่ที่เชียงใหม่ เรียกได้ว่าเราได้ใกล้ชิดสนิทสนม รักใคร่กันมาตลอด

การจากไปของเพื่อนเรารู้สึกอาลัยและคิดถึงเป็นธรรมดา แต่เมื่อรู้แล้วว่า เพื่อนจาก ไปได้ดีมีความสุข ทำให้เราดีใจมาก เพื่อนเกิดมาเป็นมนุษย์ชาตินี้ไม่เสียชีพที่เกิดแล้ว เพื่อนได้สร้าง ความดีไว้จนประจักษ์ผลแล้ว ทำให้เรายินดีเป็นสุขด้วย ขออำนาจกุศลผลบุญทั้งหลายจงส่งเสริม เพิ่มสุขให้แก่เพื่อนยิ่งขึ้นในสัมปรายภพโน้นด้วยเทอญ.

(เลือน เมฆบังวัน)

แม่โจ้รุ่นแรก

3. ผ้าพลาสติก ผ้าพลาสติกใช้ชนิดเหนียวๆ เพื่อพันแผลที่ตาเราติด ผ้านี้เราตัด เป็นชิ้นๆ กว้างประมาณ $1-1\frac{1}{2}$ นิ้ว ส่วนยาวนั้นแล้วแต่ความต้องการ
4. ใบไม้หรือใบตอง สำหรับปิดแผล กันไม่ให้ตาที่เราติดถูกแสงแดดในระยะ แรก

ข้อปฏิบัติหรือข้อระมัดระวังในการติดตาม

1. การตัดกิ่งตาออกจากต้นเดิม ควรให้กิ่งตามีขนาดยาวประมาณ 8 นิ้ว พุ่ ตัดใบที่ติดอยู่กับกิ่งออกให้หมด
2. การฉีกเอาตาออก ต้องฉีกด้วยความระมัดระวัง อย่าให้ตาฉีกขาดและช้ำ หากมีเนื้อไม้ติดมาด้วยเอาออกเสีย การฉีกเอาตาให้ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร หมายความว่า จากจุดตาด้านล่าง $1\frac{1}{2}$ ซม.
3. อย่าปล่อยให้ตาที่ฉีกออกมาตากลมจนแห้ง
4. เมื่อแกะเปลือกต้นตอเสร็จแล้ว ควรสอดตาเข้าไปทันที แล้วรีบพันผ้าพลาสติก ให้แน่น การรีรอไม่สอดตาเข้าไปในแผลทันทีก็ดี พันผ้าพลาสติกหลวมๆ ก็ดี อาจเป็นเหตุให้เชื้อ เจริญเติบโตของต้นตอและตาแห้ง จะไม่ประสานกันสนิทดี และบางโอกาสก็อาจจะทำให้น้ำเข้าไป ได้ ทำให้ตาเน่า การติดตามนี้ ไม่ต้องการน้ำเหมือนตอน ฉะนั้นถ้าสอดตาไม่ดี ไม่สนิทหรือพบผ้ ฝายาบ ตาก็ไม่มีโอกาสงอกขึ้นมาได้

การติดตาม

การติดตามควรทำในตอนเช้า เวลา 6.00-9.00 น. บ่ายเวลา 16.00-18.00 น. กลางวันห้ามติดตาม เพราะระยะมีแสงแดดจัดทำให้ตาที่ฉีกแห้งเร็ว

วิธีทำการติดตาม

การติดตามต้นไม้ มีวิธีทำดังนี้ เมื่อท่านเลือกต้นตอได้แล้ว ให้เลือกเอาด้านที่แสง แดดส่องไม่ถึงได้เป็นที่ ส่วนจะติดตาหรือสูงนั้นขอแนะนำดังนี้ คือ ถ้าท่านสามารถติดได้ต่ำ เวลา ตาแตกออกมาเป็นต้นใหม่แล้วจะทำให้ต้นเป็นพุ่มงาม และควรจะติดให้สูงจากพื้นดินประมาณ 3-4 นิ้ว ให้ใช้มีดตัดตาควั่นที่เปลือกตามขวางของลำต้น หรือกิ่งที่เราจะใช้ติดตาม การควั่นให้ ควั่นได้รอบกึ่งกลางของกิ่ง และให้เปลือกของต้นขาดด้วย เอาจี๊ดกรีดจากกึ่งกลางของกิ่ง และให้ เปลือกของต้นขาดด้วย เอาจี๊ดกรีดจากกึ่งกลางของแผลที่ท่านควั่น โดยใช้หัวแม่มือข้างซ้ายช่วย พยายามลากลงมาช้าๆ ให้ยาวประมาณ 2 นิ้ว ใช้หางหรือเขาคือติดอยู่ตามมีดแกะเปลือกออก ผานเอา ตาออกจากกิ่งเลี้ยงอย่าให้ช้ำ หากมีเนื้อไม้ติดอยู่ให้เอาออกเสีย บางอย่างเขาก็ไม่เอาออก เช่น ตายาง, ตาส้ม เอาตาที่ท่านผานออกมาสอดเข้าไปในเปลือกให้สนิท ให้ตานนั้นอยู่กึ่งกลางของรูป ตัว ที่ ถ้าหากว่าเปลือกของตายังเฝือออกมาให้ตัดออกทิ้ง พันด้วยผ้าพลาสติกให้แน่น การพัน

2. หาได้ง่าย ขยายพันธุ์ได้มาก
3. เจริญเติบโตเร็ว
4. ลอกเปลือกง่าย
5. การติดตามตัวลำต้นมีขนาดโตเท่ากับค้ำปากกาหมึกซึมก็ทำการติดตามได้

กิ่งที่เอาตา

กิ่งที่บางที่เขาก็เรียกว่ากิ่งเลี้ยง กิ่งที่ตัดมาจากต้นที่ท่านต้องการจะเอาไปขยายพันธุ์ ซึ่งเป็นต้นที่มีลักษณะดีแต่ไม่ทนทานต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก ไปติดกับต้นตอซึ่งมีลักษณะเลว เพื่อให้เจริญงอกงามเป็นต้นใหม่ขึ้น

กิ่งที่เราเอาตาคอร์มมีลักษณะดังนี้.-

1. มีลักษณะกลมใหญ่ สม่ำเสมอกันตลอด
2. เป็นตาสมบูรณ์เต็มที่ หรือเรียกว่า ตาเต่ง ตานั้นยังไม่ได้เริ่มผลิใบ
3. ตานั้นจะต้องอยู่ในกิ่งที่กำลังเจริญเติบโต ไม่แก่จนเกินไป ไม่อ่อนจนเกินไป เป็นกิ่งที่แตกใหม่ในปีนั้น
4. กิ่งตานั้น ถ้าเป็นพุดรา ควรให้เป็นกิ่งที่มีสีน้ำตาลแก่
5. กิ่งตาถ้าเป็นกิ่งกุหลาบควรเป็นกิ่งที่ดอกกำลังโรย

การเลือกตาจากกิ่งที่จะเอาไปติดกับต้นตอ

1. ให้เลือกเอาตาที่โตกว่า
2. ให้เลือกเอาตาที่เจริญเต็มที่หรือเรียกว่า นูนกว่า
3. ให้เลือกเอาตาที่อยู่ตอนกลาง ๆ ของกิ่ง

ตาทิ้งไว้ ตาของกิ่งไม้บางคนยังไม่ทราบว่าอยู่ที่ตรงไหน มองหาที่ไหนก็ไม่พบนอกจากผู้ที่ได้ศึกษาแล้วจึงจะรู้ ตาของกิ่งไม้อยู่เหนือโคนก้านใบ ติดกับโคนก้านใบนั้นแหละ คือตาที่เราต้องการฝานเอาออกไปติดกับต้นตอ เพื่อให้ตานั้นเจริญเติบโตขึ้นเป็นต้นใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการตัดตา

1. มีดตัดตา มีดตัดตาคือมีดที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการตัดตาโดยเฉพาะ มีลักษณะคล้ายกับมีดพับ แต่มีค้ำติดอยู่ท้าย ยาวประมาณ 1 นิ้ว ค้ำนั้นมักทำด้วยงาหรือเขา เหมาะแก่การที่ใช้แฉะเปลือกต้นไม้เพื่อสอดตาลงไป ส่วนตัวมีดทำด้วยเหล็กดี คม เส้นมีดเป็นเส้นตรงๆ คมมีดตอนปลายโค้งไปหาสันเพื่อสะดวกในการกรีดเปลือก

2. กรรไกร กรรไกรนี้มีเล่มเดียวใช้ได้ทั้งตอนและตัดตา สำหรับตัดต้นตอแขนงที่เกิดขึ้นตลอดถึงใช้ตัดกิ่งตาด้วย

คำไว้อาลัย

เมื่อ พ.ศ. 2482 ข้าพเจ้ามารับราชการเป็นครูที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ก็ได้พบกับ อ.สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ ซึ่งเป็นครูอยู่ก่อนแล้ว นับเป็นเวลานานปีที่เราร่วมปฏิบัติงานอยู่สถาบันเดียวกัน อ.สุรัตน์กับข้าพเจ้าจึงเป็นเพื่อนสนิทกันมาก อ.สุรัตน์นอกจากทำหน้าที่เป็นครูที่ดีของศิษย์แล้ว ยังอุทิศตัวปฏิบัติหน้าที่การงานอื่นๆ ของสถาบันอย่างไม่เห็นแก่เห็นตนน้อย ตลอดระยะเวลาที่รับราชการ เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย เป็นที่รักของเพื่อนข้าราชการและของบรรดาศิษย์ทุกรุ่น

เมื่อ อ.สุรัตน์ ได้เกษียณอายุราชการแล้ว ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรอาวุโส สงเคราะห์ ซึ่งสมาชิกส่วนมากเป็นศิษย์เก่าและเป็นอาจารย์เก่าแม่โจ้ด้วยกันทั้งนั้น เมื่อทราบข่าวว่า อ.สุรัตน์ ป่วยด้วยโรคมะเร็งที่จมูก ต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล พวกเราเหล่าสมาชิกได้พากันไปเยี่ยมหลายครั้ง และต่อมาภรรยาและบุตรได้ให้ อ.สุรัตน์กลับมารักษาตัวที่บ้าน ในระยะหลังๆ นั้น อาการก็ค่อยๆ เบาลงสามารถไปรับประทานอาหารตามต้องการในเมืองได้ แต่โดยไม่ได้นึกฝันอาการกลับทรุดลงอีก จนกระทั่งต้องจากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2529 บรรดาสมาชิกกลุ่มเกษตรอาวุโส จึงเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ในการจากไปของ อ.สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์

ในระหว่างที่ อ.สุรัตน์ ยังมีชีวิตอยู่ นอกจากจะได้ปฏิบัติกิจการงานในหน้าที่อย่างเข้มแข็งและสุจริต ทั้งกายและใจแล้ว อ.สุรัตน์ ยังได้บำเพ็ญแต่กุศลกรรม ได้ทำบุญทอดผ้าป่าตามวัดต่างๆ หลายครั้ง นอกจากนั้นยังเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดี อุปการะเลี้ยงดูภรรยาและบุตรให้มีความสุขและความเจริญ เป็นมิตรที่ดีของเพื่อนบ้านและบุคคลทั่วไป ไม่เป็นศัตรูของใคร นับว่าเป็นบุคคลที่น่ายกย่องสรรเสริญอย่างยิ่ง

ขออำนาจแห่งกุศลกรรมที่ อ.สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ ได้บำเพ็ญไว้ในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ และกุศลผลบุญที่ญาติสนิทมิตรสหายได้บำเพ็ญอุทิศให้จงเป็นพลวปัจจัย ดลบรรดาลให้ดวงวิญญาณของ อ.สุรัตน์ ไปสู่สุคติในสัมปรายภพเถิด

เริ่ม เนตรศิริ

อาจารย์มิใช่เก่งเฉพาะภาคทฤษฎีเท่านั้น อาจารย์สามารถประยุกต์ทฤษฎีออกมาเป็นผลของการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สมัยก่อนนักศึกษาปฏิบัติงานกันเป็นหมวด หมุนเวียนกันไป อาจารย์เองก็เปลี่ยนหมวดบ่อยๆ เหมือนนักศึกษา ผมเห็นอาจารย์สุรัตน์คุมงานนักศึกษาเกือบทุกหมวด อาจารย์สอนการเลี้ยงไก่และให้นักศึกษาต้องเลี้ยงเอง ตอนนั้นผมหลงใหลไก่อมาก จนเกือบจะออกตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 เพื่อไปตั้งฟาร์มเลี้ยงไก่ ผมเห็นอาจารย์จับอะไรก็เป็นขึ้นเป็นอันเลี้ยงปลาเงินได้ตัวโตๆ จนนักศึกษาแอบจับเอามากินกัน อาจารย์คุมหมวดนั้นก็ขายข้าวได้เงินเป็นอันคับหนึ่ง อาจารย์ครับผมยังจำอาจารย์ได้ดีเสมอ

อาจารย์ คือ ผู้ให้ความรู้ คุณเล่าเรื่องจริยมารยาท ความประพฤติและการกระทำของศิษย์ พร้อมทั้งเป็นผู้คอยแนะนำชี้แจงศิษย์ให้รู้จักโลกมีหุบตากว้างไกล และประสิทธิ์ประสาทความรู้ ความชำนาญให้เครื่องมือพร้อมมูล เพื่อศิษย์จะได้นำไปต่อสู้เผชิญชีวิตในโลกกว้างให้ทัดเทียมคนอื่น

บัดนี้ อาจารย์จากไปโดยไม่กลับมาอีกแล้ว ซึ่งก็เป็นไปตามกฎแห่งกรรมที่ทุกคนต้องประสบ ขออานิสต์แห่งคุณงามความดีที่อาจารย์ได้กระทำมาโดยการสอนศิษย์ทั้งหลายให้เป็นคนดี มีความรู้ ออกไปช่วยกันพัฒนาสังคมเกษตรและประเทศชาติ คลบวันกาลให้วิญญาณของอาจารย์จงไปสู่สุคติสัมปรายภพนั้นเทอญ.

อาลัยรักและระลึกถึงอาจารย์

(รศ.ยรรยง สิทธิชัย)

แม่โจ้ 14.

อธิการบดี

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

13 กุมภาพันธ์ 2529

ฉะนั้น การตัดกิ่งเทียบนี้ เมื่อท่านสังเกตเห็นว่ากิ่งทั้งสองติดกันสนิทแล้ว ให้ใช้มีดพับตัดกิ่งเลี้ยงครั้งแรกของกิ่งทิ้งไว้สัก 1-2 วัน ต่อไปตัดให้ขาดได้ การทำเช่นนี้ทำให้กิ่งไม่สะดุ้งและเป็นการตัดน้ำเลี้ยงให้รู้สึกตัวก่อน

การเทียบกิ่งมะม่วง (เพราะมะม่วงตอนยากจึงใช้วิธีเสียบ)

การเทียบกิ่งมะม่วงทำดังนี้ เขาเพาะเมล็ดมะม่วงลงไปในแปลงเสียก่อนเมื่อต้นโตพอที่จะเทียบได้ เขาขุดต้นมะม่วงแล้วห่อด้วยกาบมะพร้าวใส่ลงไปในถุงพลาสติก ใช้ขุยมะพร้าวยัดลงไปให้แน่นรจนน้ำให้โชกเก็บไว้ในเรือนเพาะชำ เลี้ยงไว้ให้ตั้งตัวดีเสียก่อน เมื่อเห็นว่ามะม่วงนั้นไม่เฉาจึงนำไปทาบกิ่งกับกิ่งมะม่วงพันธุ์ที่เราต้องการ

ถุงพลาสติกที่ใช้ใส่นั้น ควรเจาะรูทางด้านล่าง ด้านละ 2-3 รู เพื่อกันน้ำขัง

การคิดค่า

การคิดค่า คือการขยายพันธุ์ไม้ยืนต้นอย่างหนึ่ง วิธีการก็คือเอาตาของต้นไม้ที่มีลักษณะที่ดี แต่อ่อนแอไม่เจริญเติบโตต่อสิ่งแวดล้อมไปติดกับต้นไม้ที่มีลักษณะเลว แต่ทนทานและเจริญเติบโตต่อสิ่งแวดล้อม

ความมุ่งหมายของการคิดค่า คือ - ไม้พันธุ์เลวให้เป็นพันธุ์ดี

1. เพื่อเปลี่ยนต้นเดิมที่มีลักษณะเลวให้เป็นต้นที่มีลักษณะดี
2. เปลี่ยนต้นที่ให้ผลไม่ดีกลับให้ผลดีขึ้น
3. เปลี่ยนต้นที่ชอบกลายโดยปลูกเมล็ดให้เป็นต้นไม่กลาย โดยการคิดค่า
4. เปลี่ยนกิ่งพันธุ์น้อย เพราะเพียงใช้ตาเท่านั้น
5. มีความต้านทานโรคและแข็งแรง
6. มีความแข็งแรงเนื่องจากมีรากแก้ว

ลักษณะของพันธุ์ไม้ที่จะติดต่อกันได้

ต้องเป็นพันธุ์ไม้อยู่ในตระกูลเดียวกัน เช่น ส้มโอ, ส้มเขียวหวาน, มะกรูด, มะนาว พุเรียนดีกับพุเรียนไม่ดี, พุทราป่ากับพุทราพันธุ์ดี, กุหลาบพันธุ์เมืองกับกุหลาบต่างประเทศ

ฤดูกาลคิดค่า การคิดค่าต้นไม้ทำได้ทุกฤดู แต่ฤดูที่เหมาะสมที่สุดตามที่ข้าพเจ้าได้ทดลองมาได้ผลเกือบ 100% อยู่ในระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนธันวาคม เพราะระยะนี้เป็นระยะที่มีน้ำเลี้ยงในลำต้นมาก และเป็นระยะที่ต้นไม้กำลังเจริญเติบโต

วิธีเลือกต้นต่อที่จะทำการคิดค่า

1. ต้องเป็นต้นที่ทนทานต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก

วิธีทำ

ใช้กรรไกรตัดต้นตอหรือกิ่งที่เราต้องการต่อ แล้วให้เอากิ่งเลี้ยงตัดให้ยาวประมาณ 1 คืบ ให้มีตาอยู่ประมาณ 5-6 ตา ใช้มีดเฉือนให้กิ่งทั้งสองเป็นรูปผานบวบ ให้ยาวประมาณ 2-3 นิ้ว ใช้มีดผ่ากลางลงไปตามยาวพอสมควร ผ่าทั้งต้นตอและลิ้น เพื่อให้กิ่งทั้งสองประกบกันแน่น เสร็จแล้วให้เสียบกิ่งเลี้ยงลงไปในตัวต้นตอหรือกิ่ง ใช้ผ้าพลาสติกพันให้แน่นทั้งไว้นเนื้อของกิ่งทั้งสองประสานกันเกิดเป็นกิ่งใหม่ขึ้น

การเทียบกิ่ง

การเทียบกิ่งนี้บางคนก็เรียกว่าการต่ออย่างประกบ ต้นไม้บางชนิดต่อกันได้ยาก เราใช้วิธีทำให้กิ่งทั้งสองประสานกันเสียก่อน แล้วจึงตัดออกจากกันภายหลัง วิธีนี้โดยมากมักจะใช้สำหรับต้นไม้ที่ปลูกในกระถาง ในปิ่น หรือที่เพาะไว้ในแปลงเพาะ เมื่อชำลงในกระถางเลี้ยงไว้นานตั้งตัวแล้วนำไปเทียบกับกิ่งเลี้ยง ซึ่งเราปลูกไว้กับที่ไม่สามารถจะเคลื่อนที่ไปได้ การเทียบกิ่งนี้ถูกต้องเหมาะแก่การเทียบคือ ต้นฤดูฝน เพราะไม่ลำบากในการรดน้ำ มีน้ำชุ่มชื้นอยู่เสมอ เยื่อเจริญของกิ่งไม้เจริญเติบโตรวดเร็ว

วิธีทำ

ให้เอาต้นไม้ที่เราปลูกไว้ในกระถาง ซึ่งเรียกต้นตอไปตั้งไว้ตรงกิ่งที่เราจะเทียบจากต้นที่ใช้เป็นกิ่งเลี้ยง ถ้ากิ่งเลี้ยงที่เราต้องการอยู่สูงต้องยกถาด หรือใช้โหลหรือไม้รอง ให้กิ่งทั้งสองอยู่ในระดับเดียวกัน เมื่อเราเห็นว่าเราจะเทียบตรงไหน ให้เอากรรไกรตัดกิ่งไม้ตัดต้นตอให้เหลือเพียงที่เราจะเทียบ เฉือนเปลือกตรงที่เราจะเทียบทั้งสองให้ยาวประมาณ นิ้ว แล้วโน้มกิ่งทั้งสองเข้ามาประกบกัน การประกบนี้ต้องให้กิ่งทั้งสองแนบกันสนิท อย่าให้มีช่องว่างได้ แล้วเอาผ้าพลาสติกพันกิ่งทั้งสองให้แน่น ปลูกลงในกระถางที่เตรียมไว้แล้ว เมื่อชำลงในกระถางที่เอามาเทียบนั้น ถ้าไม่ใช่ฤดูฝนต้องหมั่นรดน้ำให้กระถางชุ่มอยู่เสมอ เมื่อท่านสังเกตเห็นว่ากิ่งที่เราเทียบติดกันดีแล้วจึงค่อยตัดออกไปเก็บไว้ในที่ร่มจนกว่าจะตั้งตัวได้ จึงนำไปปลูกหรือออกจำหน่าย การเทียบกิ่งนี้ ตามสถิติที่ข้าพเจ้าได้ทำมา ปรากฏว่า ถ้าเป็นต้นไม้ที่เจริญเร็ว และต้นตอกิ่งเลี้ยงกำลังเจริญเติบโตจะติดกันประมาณ 30-60 วัน ถ้าเป็นต้นไม้ที่เจริญเติบโตค่อนข้างช้าจะติดกันประมาณ 90 วัน การเทียบกิ่งไม้นี้ โดยมากเวลานี้นิยมเทียบเงาะ, ทุเรียน, พุทรา และลำไย

การตัดกิ่งเทียบ เป็นข้อสำคัญอย่างมากในการเทียบกิ่ง หากคนไม่รู้เรื่องแล้ว เห็นกิ่งที่เทียบติดกันเลยดีใจ ใช้กรรไกรตัดออกทันที พอยกไปไว้ในที่ร่ม ตามที่แนะนำข้างต้น ไม่นานกิ่งนั้นจะฉีก กว่าจะตั้งตัวได้ก็กินเวลานาน บางทีกิ่งตายไปเลย

อาลัยรัก

อาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์

เมื่อเวลาใกล้ 4.00 โมงเย็นของวันอังคารที่ 11 กุมภาพันธ์นี้ ลูกชายของอาจารย์สุรัตน์ได้ไปพบผมและแจ้งว่าคุณพ่อได้สิ้นใจเสียแล้ว เมื่อเวลาประมาณบ่าย 3.45 นาฬิกา ผมแทบจะเชื่อหูและรู้สึกงงไปหมดจนเกือบจะลืมสิ่งของของตัวเอง หลายคนทราบว่าอาจารย์สุรัตน์ไม่ค่อยสบายซึ่งผมได้ไปเยี่ยม 2-3 ครั้ง แต่ระยะหลังนี้ทุกคนทราบว่า อาการป่วยของอาจารย์ได้ทุเลาขึ้นแล้ว จึงไม่น่าจะเป็นไปได้ว่าอาจารย์สุรัตน์ได้สิ้นใจเสียแล้ว

ผมได้รู้จักอาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 ในฐานะศิษย์รุ่น 14 ของอาจารย์และได้ทราบว่าอาจารย์เป็นศิษย์แม่โจ้รุ่น 1 เมื่อ พ.ศ. 2477 อาจารย์จึงเป็นทั้งพี่ผู้บุกเบิกก่อสร้างแม่โจ้และเป็นทั้งอาจารย์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2479 สมัยผมเป็นนักศึกษาที่นี่ยังต้องมีหน้าที่ล้มไม้ตอตั้งเพื่อเปลี่ยนป่าให้เป็นไร่ปลูกยาสูบและเป็นนาปลูกข้าว รุ่นของอาจารย์สุรัตน์นั้น แม่โจ้ยังเป็นป่าดงคอนไร่ความงามตา และได้ช่วยกันฝ่าฟันพายุที่เรื่อยมา

สมัยผมเป็นนักศึกษาที่แม่โจ้ ผมค่อนข้างจะมีความสัมพันธ์กับอาจารย์สุรัตน์เป็นอย่างมากด้วยหน้าที่ของการเอางานจริงจังและขยันขันแข็งสมคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดี อาจารย์สุรัตน์ได้ฝากรอยประทับใจไว้ให้ผมมากมาย อาจารย์สุรัตน์เป็นผู้สอนวิชาสัตวศาสตร์ได้อย่างคล่องแคล่วชัดเจน สมัยนั้นต้องทำสมุดโน้ตเอง ต้องวาดรูปลงในสมุดเอง อาจารย์ได้ชมเชยผมว่าทำสมุดโน้ตได้เรียบร้อย ครบถ้วนและสมบูรณ์ดี หลังจากอาจารย์ให้คะแนนแล้วอาจารย์ก็ขอสมุดไป "ครูขอไปเป็นคู่มือสอนรุ่นน้องของเธอนะ" นี่เป็นรอยประทับใจครั้งแรกที่ผมได้รับจากอาจารย์สุรัตน์

อาจารย์ให้กำลังใจผมเสมอ ชมผมบ่อยๆ ว่าเป็นคนเรียบร้อย คราวที่พานักศึกษาไปทัศนศึกษาที่จังหวัดเชียงราย อาจารย์ก็มอบให้ผมทำหน้าที่เป็นสมุห์บัญชีของอาจารย์ โดยอาจารย์ถือเฉพาะเงิน และจ่ายใช้สอยอย่างไรก็ได้ผมเป็นคนลงบัญชี

อาลัย...อาจารย์สุรัตน์

ตลอดระยะเวลา 3 ปี คือระหว่างปี 2492-2495 ที่ผมโชคได้เป็นลูกศิษย์ของ อาจารย์สุรัตน์ที่แม่โจ้ ซึ่งขณะนั้นมีชื่อว่าโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้ และในระหว่างสิบกว่าปีที่ผม ได้มีโอกาสทำงานพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ร่วมกับอาจารย์สุรัตน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งใน ฐานะหัวหน้าแผนกนา และหัวหน้าคณะวิชาพืชกรรมตามลำดับ ผมเกิดความรู้สึกเคารพ-รัก และ ซาบซึ้งในความเป็น "ครู" ของอาจารย์สุรัตน์ มากเป็นพิเศษ คือมีความเป็นครู คำเน้นชีวิตอย่าง ครูและปฏิบัติเยี่ยงครูที่ดีทั้งหลาย รวมทั้งอาจารย์เป็นผู้ที่มีความปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ทุกคนที่ติด เทียมกัน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการสอนและด้านควบคุมการ ปฏิบัติงานฟาร์มของนักศึกษาและความประพฤติให้อยู่ในระเบียบของวิทยาลัยด้วยความอุตสาหะวิริยะ โดยมีความจริงใจต่องานและต่อผู้ร่วมงานหาที่เปรียบไม่ได้ ทั้งนี้เพราะผมมีความใกล้ชิดกับอาจารย์ สุรัตน์ ทั้งเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการและนอกเวลาราชการ จึงมีความสนิทสนมกลมเกลียวกันเป็นพิเศษ ยั่วยให้เกิดผลการพัฒนาแก่วิทยาลัยฯ ในด้านต่างๆ เป็นอันมาก จึงขอโอกาสสดุดีไว้ ณ ที่นี้ ด้วย

หลังจากอาจารย์สุรัตน์ครบเกษียณอายุแล้ว ผมก็ยังมีความเกี่ยวพันกับอาจารย์สุรัตน์ อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะทางด้านการทำบุญทำทานร่วมกันระหว่างครอบครัว และมีจิตศรัทธา ร่วมกันในการปฏิบัติธรรมะ เพื่อความสุขของชีวิต เมื่อผมจัดทำบุญที่บ้านแต่ละปี ผมจะต้องขอ เรียนเชิญอาจารย์สุรัตน์เป็นพิธีกรทางพิธีการศาสนา ซึ่งท่านก็ตอบสนองเจตนารมณ์ด้วยดี และด้วย ด้วยความเต็มใจโดยผมสังเกตดูจากใบหน้าและคำตอบรับของท่านทุกครั้งที่ผมกล่าวคำเรียนเชิญท่าน

ในฐานะที่อาจารย์สุรัตน์ดำรงความเป็นครูที่ดี เป็นเกษตรกรตัวอย่างและเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของชาวบ้านใกล้เคียง ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นพ่อบ้านที่ดีเยี่ยม เมื่ออาจารย์มาสิ้นชีวิตลง ผมจึง ถือว่าเราชาดปฐนียบุคคลที่เป็นตัวอย่างของครูที่ดีไปอย่างน่าเสียดายยิ่ง

ผลบุญที่อาจารย์สุรัตน์ได้สร้างไว้ในชาตินี้ ทำให้อาจารย์สุรัตน์เป็นที่เคารพของคนที่รู้จัก ของคนที่เคยเป็นลูกศิษย์ และของคนที่เคยปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยกันที่แม่โจ้เป็นอย่างดีนั้น ขอให้ ผลบุญอันนี้ช่วยเกื้อหนุนให้วิญญาณของอาจารย์สุรัตน์ไปสู่สุคติ ประสบแต่สันติสุขทุกภพและทุก ชาติเทอญ.

เทพประสงค์ วรรณยศ

ขยล่งหล่นลงมา อีกประการหนึ่งมดที่อาศัยอยู่นั้นจะกัดกินรากที่กำลังงอกออกมาด้วย ควรระวัง อย่างยิ่งในเรื่องน้ำให้มาก

2. (ก) เมื่อควั่นแล้วใช้สอโรมัน เอ. (ชนิดผง) ทาแผลก่อนแล้วใช้ดินพอก
- (ข) การตอนกิ่งไม้บางอย่างเช่น ลำไย เวลาจะพอกดินใช้น้ำหนึ่ง ซึ่งมีขาย ตามภาคเหนือ พันเสียก่อนแล้วพอกดิน ทำให้อากออกมาเร็วและมีรากมาก ด้วย

การเสียบหรือการต่อลิ้ม

การเสียบกิ่งก็คือการขยายพันธุ์ต้นไม้วิธีหนึ่ง คือใช้กิ่งที่เราต้องการไปเสียบหรือ ต่อกับต้นไม้อื่น ให้เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะดีขึ้น หรือต้องการจะให้มีหลายอย่างหลายชนิดอยู่ในต้น เดียวกันด้วย เช่นเราเอาขบาสีขาวไปเสียบขบาสีแดง เพื่อให้ในต้นแดงเวลาออกดอกให้มีทั้งสีแดง และสีขาว หรือใช้กิ่งโกลนไปเสียบกับกิ่งโกลนต่างๆ ให้มีหลายอย่างหลายชนิด หรือใช้กิ่งมะม่วง พันธุ์ดีไปเสียบกับต้นมะม่วงพันธุ์ไม่ดี หรือใช้กิ่งองุ่นรสหวานไปเสียบกับต้นองุ่นที่มีรสเปรี้ยว ฯลฯ บางทีท่านเห็นต้นไม้ดอกในงานประกวดดอกไม้ต่างๆ ซึ่งเขาเรียกว่า "มังกรคาบแก้ว" นี่ก็เป็นวิธี เสียบเหมือนกัน ต้นไม้บางชนิดเสียบกันไม่ติด ก็ต้องใช้วิธีตอน วิธีติดตา เช่นกุหลาบเป็นต้น แต่ อย่างลืมนะว่า การเสียบกิ่งนั้นจะต้องเป็นพันธุ์ไม้ที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน

วิธีเสียบ

เมื่อเราเลือกเอากิ่งที่เราต้องการได้แล้ว ตัดให้ยาวประมาณ 1 คืบ ให้มีตาประมาณ 3-6 ตา ผ่านด้านโคนเป็นลิ้มให้ด้านหนึ่งหนาอีกด้านหนึ่งบาง ผ่านให้ยาวประมาณ $2-2\frac{1}{2}$ นิ้ว ตันตอหรือกิ่งที่เราจะเสียบให้ใช้กรรไกรตัดแล้วเอามัดผ้ากลางตันทอ หรือกิ่งให้ยาวเท่ากับแผล ของลิ้ม คือผ่าให้ยาว $2-2\frac{1}{2}$ นิ้วเหมือนกัน เมื่อผ่าเสร็จเรียบร้อยแล้วเอาลิ้มเสียบลงไป มีข้อ สำคัญอยู่ว่า เวลาเสียบลิ้มลงไปให้ตันทอต้องให้ด้านหนาอยู่ข้างนอกด้านบางอยู่ข้างใน และให้ เปลือกของตันทอและกิ่งที่เสียบอยู่ในระดับเดียวกัน กิ่งทั้งสองจึงจะประสานกันสนิท และจะติดกัน ได้ง่าย

อนึ่ง ถ้าตันทอกับลิ้มโตเท่ากันก็ให้เสียบไปลิ้มเดียว ถ้าตันทอโตจะเสียบไป 2 ลิ้ม ก็ได้ ใช้ผ้าพลาสติกพันให้แน่นอย่าให้มีรอยเปิดได้ ถ้ามีรอยเปิดอยู่นั้นจะเข้าและจะทำให้แผลเน่า และอย่าลืมนะว่าเวลาทำเรียบร้อยแล้วให้ใช้สีกรบองทาปลายกิ่งหรือลิ้มเพื่อกันไม่ให้น้ำละเหย บางที เขาก็ใช้ขี้ผึ้งทาแผลแทนผ้าพลาสติก

การต่อลิ้มอย่างนี้ต่อกับกิ่งต้นมีขนาดเท่ากัน

ควรตัดให้ชิดกับก้ามมะพร้าวด้านล่าง เมื่อตัดมาแล้วให้ตัดกิ่งที่ไม่คืออกเสีย ให้เหลือไว้แต่กิ่งงามๆ สักกิ่งสองกิ่งก็พอ ก่อนจะชำควรแช่น้ำไว้สัก 30 นาที น้ำที่จะแช่ควรผสมด้วยยา คุปราวิท ไปด้วย จะดี มีส่วนผสมดังนี้ คือใช้ผงคุปราวิท 3-6 ช้อนแกงต่อน้ำ 1 ปีบ น้ำยานี้เป็นยากำจัดเห็ดราต่างๆ ที่จะเกิดกับรากของกิ่งได้ ด้วยยาคุปราวิทนี้หาซื้อได้ตามร้านขายเมล็ดพันธุ์ทั่วไป

การชำ

การชำจะชำในหม้อ ในกระถาง หรือปักก็ได้สุดแล้วแต่ความสะดวก หรือจะชำไว้ในแปลงก่อนก็ได้ การชำนี้กิ่งชำควรจะอยู่ในที่ร่ม ในเรือนเพาะชำหรือใต้ต้นไม้ เมื่อเห็นว่ากิ่งที่ชำแตกไปใหม่แข็งแรงตั้งตัวดีแล้วก็นำไปปลูกลงในสวน หรือจะขายเมื่อชำแล้วย่อมได้ราคาค่าดีกว่ากิ่งที่ตัดออกมาจากต้นใหม่ฯ จึงเห็นได้ว่าการตอนกิ่งไม่เป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่ง

ในการตอนปัจจุบันนี้ชาวสวนที่ปลูกลงหลาย บางทีก็ใช้มอสส์ แทนก้ามมะพร้าวซึ่งได้ผลดีมาก

วิธีทำ

เมื่อควั่นแล้วก็ใช้ดินพอก ส่วนดินที่พอกเขาใช้วิตามิน ประมาณ 20-25 เม็ด บดให้ละเอียดผสมกับดิน 1 กระป๋อง-น้ำนมวัว พรหมน้ำพอนี้ได้ การทำดินเช่นนี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดรากได้เร็ว หรือจะใช้ยาจำพวกเร่งรากชนิดเป็นผงใช้พูนเล็กน้อย ขยายอาหารบ้าง ก็ได้ เมื่อพอกดินแล้วเอามอสส์พอกพอสมควรใช้ห่อมัด เอาใบตองหุ้มอีกชั้นหนึ่ง รดน้ำให้โชก ทิ้งไว้และหมั่นตรวจดูหากน้ำแห้งก็ให้รดน้ำอีกจนกว่ารากจะงอก

ตอนละมุด

มีผู้ตอนละมุด มักจะบอกว่าตอนยาก ตอนเมื่อไรก็ไม่เห็นออกรากสักที ผู้ตอนไม่ทราบถึงวิธีของการตอนละมุดก็เป็นได้ การตอนละมุดที่จะให้ได้ผลนั้น จะต้องตอนจากกิ่งกระโงก และเป็นกิ่งที่ไม่แก่ไม่อ่อนจนเกินไป สีของกิ่งไม่ดำล้าไม่ขรุขระ ถ้าต้นละมุดต้นใดหากกิ่งกระโงกไม่ได้ให้ตัดกิ่งเก่า ออกทิ้งเสีย ต่อไปไม่นานก็จะเกิดกิ่งกระโงกขึ้นใหม่ ถ้าเห็นว่ากิ่งกระโงกนั้นพอจะทำการตอนได้ก็ให้ทำการตอน

วิธีทำ คือ.-

หาตอกวัดรอบกิ่งที่เราทำการตอนแล้วเอามาทาบกับกิ่งมิดควั่นให้ยาวเท่ากับตอกที่เราวัด แะเอาเปลือกออกทั้งตากแดดจนยางแห้ง เมื่อยางแห้งแล้วเอาผ้าชุบน้ำอุ่นดูยางและเยื่อทิ้งไว้อีกประมาณ 3 เดือน โดยมากเริ่มทำในเดือนกุมภาพันธ์ แล้วไปพอกดินหุ้มก้ามมะพร้าวในเดือนพฤษภาคม ส่วนการปฏิบัติรักษาก็เหมือนกับตอนกิ่งไม้อื่น ๆ

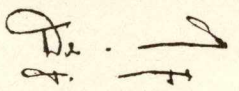
1. กิ่งตอนถ้าปล่อยดินในกิ่งตอนแห้ง จะทำให้มดไปทำรังอยู่ และจะทำให้ดินเป็น

อารย์สุรัตน์

ผมได้ทราบข่าวมรณกรรมของอาจารย์สุรัตน์ อย่างไม่น่าเชื่อ เพราะเท่าที่ผมไปเยี่ยมอาจารย์ครั้งสุดท้ายเมื่อไม่นานมานี้ก็เห็นว่าอาการป่วยของอาจารย์ดีขึ้นมาก ผมยังรู้สึกดีใจที่อาจารย์มีอาการดีขึ้นและคิดว่าอาจารย์คงจะหายป่วยได้ แต่แล้วอาจารย์ก็มาด่วนจากไปเสีย ผมจึงรู้สึกเสียใจและมีความอาลัยอาจารย์มาก

ผมและครอบครัวได้ร่วมงานกับอาจารย์สุรัตน์มาเป็นเวลาเกือบ 20 ปี แม้ว่าอาจารย์จะเกษียณราชการไปแล้ว ก็ยังคงติดต่อกันตลอดเวลา ครอบครัวเราทั้งสองจึงสนิทสนมกันมาก อาจารย์เป็นอาจารย์ที่เคารพรักของศิษย์ทุกคน อาจารย์เป็นที่รักนับถือและเป็นแบบอย่างของผู้ร่วมงาน อาจารย์เป็นคนที่ทำงานหนักตลอดเวลา อาจารย์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จในงานเกษตรอย่างแท้จริง แม้อาจารย์จะเกษียณราชการไปแล้ว อาจารย์ก็ยังทำงานหนัก รับผิดชอบทุกด้าน

ขอขอบคุณ คุณงามความดีที่อาจารย์ได้บำเพ็ญมาแล้วในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ จงเป็นปัจจัยให้วิญญาณของอาจารย์จงไปสู่ขคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ.

(นายสุกร เกตุวรารณ)

12 ก.พ. 29

อาลัยคุณพ่อ-บ้าน

คุณพ่อสุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2529 เวลา 15.47 น. ดิฉันและลูกมีความโศกเศร้าเสียใจอย่างสุดซึ้งเหลือที่จะพรรณา ทั้งนี้เพราะเมื่อคุณพ่อมีชีวิตอยู่ คุณพ่อบำเพ็ญตนเป็นทั้งสามี เป็นทั้งเพื่อน เป็นทั้งพี่และพ่อ ดิฉันเรียกคุณพ่อมาเกือบ 20 ปีแล้ว เพราะคุณพ่อเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมอันดี เป็นคนโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ความเกื้อหนุนและความรักและความอบอุ่นต่อครอบครัว ญาติพี่น้องและมิตรสหายโดยสม่ำเสมอ ที่สำคัญที่สุดเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง เคยทอดกฐินทอดผ้าป่า สร้างศาลา ตั้งแต่แต่งงานอยู่ร่วมกันมาเป็นเวลายาวนาน คุณพ่อไม่เคยสร้างหรือก่อปัญหาความเดือดร้อนใจให้แก่ดิฉันและครอบครัวเลย ชีวิตในครอบครัวเราจึงดำเนินมาด้วยความสันติสุข ประกอบกับเวลาที่คุณพ่อป่วยพักรักษาตัวอยู่ 1 ปีเต็ม ได้มีญาติมิตรและท่านผู้ทรงเกียรติที่เคารพเป็นจำนวนมาก ได้ให้ความเมตตาปราณีกรุณามาเยี่ยมให้กำลังใจแก่คุณพ่อ และดิฉันเป็นประจำ ยิ่งความชื่นชมโสมนัสและอบอุ่นเกิดเป็นกำลังใจแก่ดิฉันเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งดิฉันจะได้จารึกไว้ด้วยความซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณแก่ทุกท่านไว้ในโอกาสนี้ด้วย

จิตรา มงคลไชยสิทธิ์

ภรรยา

5. ให้สังเกตสีของเปลือกเป็นสีน้ำตาลแก่แล้วทำการตอนได้

เครื่องมือที่ใช้ในการตอน

เครื่องมือนี้ก็ไม่มีอะไรมากมาย นอกจาก-

1. มีดพับหรือมีดตอน 1 เล่ม
2. ดินสำหรับพอกแผล ดินนี้จะใช้ดินข้างร่องหรือหลังร่องก็ได้ แต่ให้ชุ่มเล็กน้อย
3. กาบมะพร้าวทุบให้แหลกแช่น้ำไว้ ตามหลักแล้วชาวสวน แช่น้ำไว้เป็นเดือนๆ เมื่อจะทำการตอนจึงเอาขึ้นมาทุบให้แหลกสำหรับหุ้มดิน
4. ดอกหรือเชือกสำหรับมัด
5. ใบตองสำหรับหุ้มกาบมะพร้าวอีกชั้นหนึ่ง กันมิให้แสงแดดเผา เพื่อรักษาความ

ชุ่มชื้น

ชาวสวนหรือนักเล่นต้นไม้ ควรมีกรรไกรตัดกิ่งไม้อีก 1 เล่มด้วยยิ่งดี สำหรับไว้ตัด

กิ่งไม้

วิธีตอน

เมื่อเลือกกิ่งได้แล้ว ใช้มีดควั่นเอาเปลือกออก ให้แผลยาวเท่ากับเส้นผ่าศูนย์กลางของกิ่งหรือยาวเท่ากับเส้นรอบวงของกิ่ง เมื่อควั่นแล้วเอาเปลือกออกแล้วให้ทิ้งไว้สัก 4-5 วัน เพื่อให้ยางแห้งก่อนจะเอาดินพอกหรือห่อ ให้เอาผ้าชุบน้ำอุ่นชุให้เมือกที่ติดอยู่ออกหมด แล้วเอาดินพอกห่อเลยทีเดียวก็ได้

วิธีห่อ

ให้เอาดินพอกรอบๆ แผล ให้โตพอสมควรที่กิ่งจะทานน้ำหนักได้ ใช้มือบีบดินที่พอกให้แน่น เอากาบมะพร้าวหุ้มอีกชั้นหนึ่ง เอาดอกหรือเชือกมัดเป็นปรางๆ มัดหัว-ท้าย หรือจะมัดกลางอีกปรางหนึ่งก็ได้ เอาน้ำรดให้โชก ต่อจากนั้นเอาใบกล้วยแห้งหุ้มอีก เพื่อรักษาความชุ่มชื้น แต่ถ้าตอนในฤดูแล้งก็ควรจะใช้กระบอกจากหรือกระป๋องเจาะรูเล็กๆ ที่ก้น เอาเชือกหรือผ้าแห้งเข้าไว้ในรูกระบอกจากหรือกระป๋องวางไว้เหนือแผลที่เราตอน เหน็บลงในกระบอกจากหรือกระป๋องในน้ำบ่อยๆ หยอดลงมา แต่ต้องคอยเติมน้ำเสมอ อย่าให้น้ำในกระบอกจากหรือกระป๋องขาด จนกว่ารากจะงอกขึ้นมา การใช้กระบอกจากหรือกระป๋องนี้เป็นการทุ่นเวลาได้มาก

การตัดกิ่งตอน

เมื่อท่านเห็นรากงอกออกมาพังกาบมะพร้าวให้มีรากแขนง และสังเกตเห็นว่ารากนั้นมีสีน้ำตาลเสียก่อนจึงทำการตัดได้ แต่ถ้าหากท่านเห็นรากยังเป็นสีขาวอยู่ห้ามตัด ถ้าท่านตัดไปหารากจะเน่า เพราะรากยังอ่อนอยู่ การตัดกิ่งตอนควรจะใช้เลื่อยเล็กๆ หรือใช้กรรไกรตัดกิ่งไม้ตัด

6. การโน้มกิ่ง

7. การแยกหน่อและแบ่งหัว

ว่าด้วยการตอนต้นไม้

การตอนต้นไม้เป็นศิลปะสำคัญอย่างหนึ่งของชาวสวน และเป็นศิลปะที่ชาวสวนในเมืองไทย รู้จักทำกันมานานหลายชั่วบรรพบุรุษแล้ว ทุกคนย่อมทราบคืออยู่แล้วว่า การปลุกต้นผลไม้ด้วยกิ่งตอนย่อมให้ผลตอบแทนเร็วกว่าปลุกด้วยเมล็ด การปลุกด้วยเมล็ดนั้น นอกจากให้ผลช้าแล้วรสชาติอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เนื่องจากเมล็ดที่นำไปเพาะและปลุกอาจไม่ได้เอามาจากต้นที่ดีที่แข็งแรง ปราศจากโรค อย่างหนึ่ง อาจจะไม่ใช่เมล็ดจากผลที่ดีได้ลักษณะเหมือนพันธุ์เดิมอย่างหนึ่ง เนื่องจากการผสมพันธุ์เกสรตัวผู้จากต้นที่เลวกว่าพันธุ์เดิมอันนี้อีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้น ชาวสวนจึงปลุกต้นผลไม้ด้วยกิ่งตอนแทบทั่วไป เว้นเสียแต่ต้นไม้ซึ่งทำการตอนไม่ได้ เช่น หมาก มะพร้าว กับต้นไม้ที่ตอนยาก เช่น มะม่วง ขนุน มะปราง ลำสาดี มังคุด เป็นต้น

ความจริงต้นไม้แทบทุกชนิดที่เจริญเนื้อใหม่ภายนอกและมีแก่นอยู่ภายในแล้ว ย่อมตอนปลุกได้ทั้งนั้น เช่น ทุเรียน, ส้ม, มะนาว, ละมุด, ฝรั่ง, ทับทิม, เงาะ, ลิ้นจี่, ลำไย, ชมพู่, มะเฟือง ฯลฯ ต้นไม้บางอย่างที่ชาวสวนเข้ากันว่าตอนยาก ก็สามารถตอนได้ง่าย ถ้าทำโดยประณีตและทำให้ถูกวิธี ยิ่งกว่านั้นไม้ต้นหลายชนิดที่ตัดกิ่งมาปลุกมาชำ เพื่อให้ออกรากได้ทีเดียวโดยไม่ต้องตอนเสียก่อน เช่น มะกอกหวาน เป็นต้น การตอนต้นไม้นี้เป็นสิ่งที่ทำได้โดยไม่ต้องลำบากอะไร สมควรอย่างยิ่งที่นักเกษตรทั้งหลายจะต้องกระทำเพื่อหารายได้เพิ่มเติม เพราะกิ่งไม้ที่เหลือเพื่อต้องการตัดทิ้งมีถมไป ถ้าเราตอนเมื่อออกรากแล้ว นำมาชำไว้หรือใส่กระถางไว้ ก็จะขายเป็นรายได้และขายได้ราคาที่ดีด้วย

ฤดูกาลตอน การตอนต้นไม้ตอนได้ทุกฤดู แต่ฤดูที่เหมาะสมที่สุด คือต้นฤดูฝน เพราะไม่ต้องลำบากในการรดน้ำ หรือใช้กระบอก, กระจบหยดน้ำ เพียงแต่เลือกกิ่งควั่นแล้วเอาดินพอกใช้กาบมะพร้าวห่อทิ้งไว้เท่านั้น เมื่อเห็นรากของมันงอกออกมาก็ตัดไปชำไว้ จะปลุกเพื่อขยายจำนวนให้มาก หรือขายก็ได้

การเลือกกิ่งสำหรับตอน

การเลือกกิ่งตอนนี้สำคัญมากเหมือนกัน หากเลือกกิ่งไม่ดีแล้วก็เสียเวลาเปล่า ฉะนั้น การเลือกกิ่งตอนควรจะเลือกดังนี้.-

1. เลือกกิ่งที่แข็งแรง อวบอ้วน ปราศจากโรคระบาด
2. เลือกกิ่งที่ไม่แก่เกินไปจนเปลือกนอกแตกสะเก็ด
3. ไม่อ่อนจนเกินไปถึงกับผิวนอกยังเขียวอยู่
4. ควรเป็นกิ่งที่มีอายุสักปีหรือสองปีแล้วแต่ชนิดของพันธุ์ไม้

อาลัยพ่อ

ตั้งแต่ลูกๆ จำความได้ พ่อเป็นพ่อที่ดี เป็นพ่อตัวอย่างของลูกๆ มาตลอด พ่อไม่เคยทำให้ลูกได้เสียใจ พ่อเป็นห่วงลูกทะนุถนอมลูก ๆ ทุกคน แม้แต่เรื่องการกินการนอน ทั้งที่สิ่งเหล่านี้ควรจะเป็นหน้าที่ของแม่ แต่พ่อก็ทำด้วยความรักและเป็นห่วงลูกๆ พ่อได้เป็นฝ่ายให้อยู่ตลอดเวลา แม้กระทั่งลูกๆ มีงานทำทุกคนแล้วก็ตามพ่อยังให้อยู่เสมอมา ตอนนี้ไปไม่มีพ่อผู้เป็นร่มโพธิ์ร่มทองของลูกอีกแล้ว พ่อได้จากลูกไปอย่างไม่มีวันกลับ ลูกรู้สึกเสียใจ สะเทือนใจและอาลัยพ่อเป็นที่สุด บัดนี้บ้านเงียบเหงาวิงว่ง ทุกครั้ง สุดสัปดาห์ลูกกลับมาเยี่ยมพ่อจะพบพ่อยืนยิ้มอย่างมีความสุขเมื่อเห็นลูก ๆ กลับบ้าน มือพ่อจะเปื้อนโคลน หน้าเป็นมันเยิ้มเต็มไปด้วยเหงื่ออยู่ตามใต้ต้นไม้ที่พ่อรัก พ่อจะรีบออกมาหาแล้วอุ้มหลาน ๆ ออกไปหาผลหมากรากไม้ภายในบ้านของพ่อมาให้รับประทาน อนิจจาบัดนี้ไม่มีพ่ออีกแล้ว เหลือแต่ความทรงจำของลูกเท่านั้น

วาระสุดท้ายนี้ ลูกกราบขอมาโทษต่อพ่อ ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าลูกจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจที่จะกระทำต่อพ่อ ทั้งกาย วาจา ใจ อันเป็นสิ่งที่ถือว่าล่วงเกิน ลูกขอพ่อได้โปรดภัยให้ลูกด้วย ในโอกาสนี้ ลูกขอตั้งจิตอธิษฐานขอให้ผลบุญกุศลที่พ่อได้ทำไว้ จงเป็นผลานิสงส์ให้พ่อได้สู่คติในสัมปรายภพตลอดกาล และขอให้ดวงวิญญาณของพ่อโปรดรับทราบด้วยว่า ลูกจะเป็นลูกที่ดีและจะปฏิบัติตามคำสั่งสอน จะรักษาชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลตลอดไป.

จากลูกของพ่อ

(พวงอัมพ - อัมพ)

สัจจิรา จันทประภากรณ

ประสงค์ มงคลไชยสิทธิ์

สุเจตน์ มงคลไชยสิทธิ์

แด่คุณพ่อสุรนต์ สุดที่รัก

ด้วยผลบุญ บารมีที่คุณพ่อได้สร้างไว้
ลูกขอให้ดวงวิญญาณของคุณพ่อจงไปสู่สุคติ
และบุญคุณของคุณพ่อจะอยู่ในความทรงจำ
ของลูกตลอดไป

นิคม, บั๋งอ, ลูกอ๊อบ เมฆะ

13 ก.พ. 29

ไว้อาลัยด้วยเคารพยิ่ง

ขอให้ดวงวิญญาณจากกายของพี่สุรนต์ ซึ่งประกอบแต่กรรมดี
ทั้งกายกรรม มโนกรรม และวจีกรรม เปี่ยมด้วยกัลยาณเป็นบุญกุศลตลอด
เวลาเมื่อมีชีวิตอยู่ จงสถิตย์อยู่ไปแวดวงแห่งความสุขสงบในสัมปรายภพ
ณ สรวงสวรรค์นั้นด้วยเทอญ.

(สินธุ์ พันธุ์เทพ)

ต้องขออภัยต่อดวงวิญญาณพี่สุรนต์ และบรรดาญาติโยมตระกูล
มงคลไชยสิทธิ์ ทุกคน ทุกเพศและทุกวัยด้วย ที่มีได้มาร่วมกุศลกิจครั้งนี้
เพราะอยู่ระหว่างป่วย

13 ก.พ. 29

การขยายพันธุ์พืช

อาจารย์สุรนต์ มงคลไชยสิทธิ์

หัวหน้าคณะวิชาพืชกรรม

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ (แม่โจ้) จังหวัดเชียงใหม่

พืชกรรม เป็นสาขาหนึ่งของวิชาเกษตร ซึ่งกล่าวถึงชีวิตและความเป็นอยู่ของพืชโดยเฉพาะ

วิชาเกษตรแบ่งออกเป็น 3 สาขา ดังนี้.-

1. พืชล้มลุกหรือพืชไร่
2. พืชกรรม
3. พืชที่เกิดขึ้นป่า

วิชาพืชกรรม แบ่งออกเป็น 4 สาขา ดังนี้

1. การทำสวนผลไม้
2. การทำสวนผัก
3. การทำสวนดอกไม้
4. การวางแผนผังและอุทยาน

ในบทต่อไปจะกล่าวถึงการขยายพันธุ์พืช ซึ่งเป็นแขนงหนึ่งของวิชาพืชกรรม

การขยายพันธุ์พืช คือการที่เราเอาพืชจำนวนน้อยไปทำการทวงจำนวนให้มากขึ้น
เราเรียกว่า "การขยายพันธุ์" การขยายพันธุ์พืชแบ่งออกเป็นหลายวิธีด้วยกัน การที่จะบอกได้ว่า
ขยายพันธุ์โดยวิธีใดจึงจะดีนั้นแล้วแต่ชนิดของพืช พืชต่างๆ ขยายพันธุ์โดยส่วนต่างๆ ของมัน
อย่างไรก็ดี เราอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การขยายพันธุ์โดยเมล็ด
2. การขยายพันธุ์โดยส่วนต่างๆ นอกจากเมล็ด

การขยายพันธุ์โดยส่วนต่างๆ นอกจากเมล็ดนี้ได้แก่ส่วนที่เจริญ ซึ่งได้แก่กิ่ง, ใบ
ตา, หัว, ราก, หน่อ และเถา การขยายพันธุ์ได้โดยวิธีต่างๆ กัน ดังต่อไปนี้

1. การตอน
2. การติดตา
3. การเสียบกิ่ง
4. การตัดปักชำ
5. การเทียบกิ่ง

พวงหรีดเคารพศพอาจารย์สุรัตน์

11 กุมภาพันธ์ 2529 (ที่บ้านแม่แก้ว)

1. สมาชิกกลุ่มเกษตรอาวุโสสงเคราะห์
2. สวนกุหลาบ เชียงใหม่
3. ผวจ. น่าน เฉลิม พรหมเลิศ
4. แม่ใจรุ่น 20

12 กุมภาพันธ์ (หอประชุมแม่ใจ)

5. ภว. บริหารธุรกิจ แม่ใจ
6. ดร. เทพ พงษ์พานิช
7. คณะธุรกิจเกษตร
8. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ใจ
9. กองกิจการนักศึกษา
10. ร้านรักแม่ใจ
11. แม่ใจรุ่น 25
12. แม่ใจรุ่น 26 *****
13. แม่ใจรุ่น 29
14. แม่ใจรุ่น 36
15. แม่ใจรุ่น 37
16. สาขาพืชผัก
17. สมาคมศิษย์เก่าแม่ใจ
18. แม่ใจ 33
19. แม่ใจ 29
20. องค์การนักศึกษาแม่ใจปี 29
21. รร. ศูนย์ฝึกอาชีพเกษตรสงเคราะห์เชียงใหม่

พวงหรีด คม

อาลัยคุณพี่

ตามหลักพุทธศาสนา และตามหลักของวิทยาศาสตร์ ย่อมถือว่าไม่มีสิ่งใดในโลกที่จะจีรังยั่งยืน เมื่อถึงกาลเวลาอันสมควร ก็ย่อมแปรสภาพเสื่อมสลายไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทุกคนทราบกันดี

อย่างไรก็ตาม แม่ว่าน้องๆ จะทราบกฎเกณฑ์เหล่านี้ก่อนแล้ว ครั้นเมื่อทราบข่าวว่า คุณพี่ได้สิ้นชีวิตลง ทุกคนต่างมีความสลดใจ อาลัยถึงที่สุด เหมือนกับพวกเราได้สูญเสียร่วมโพธิ์ร่มไทร อันเป็นหลักยึดมั่นทางใจของพวกเราไปเสียแล้ว ทั้งนี้ก็เนื่องมาจาก ตลอดระยะเวลาที่พวกเราได้อยู่ร่วมกัน คุณพี่เป็นผู้มีความกรุณาแก่ทุกคน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง น้องๆ มีความเดือดร้อน ก็ได้รับความช่วยเหลือทันที โดยไม่รีรอ พวกน้องๆ มีความอึดอัดมีความสุข ซึ่งความสุขที่ว่่านี้ เกิดจากน้ำใจที่คุณพี่ได้มอบให้กับน้องๆ นั่นเอง เมื่อคุณพี่ได้สิ้นชีวิตไปแล้ว จึงเป็นการยากที่พวกน้องๆ จะหักห้ามความเสียใจอย่างสุดซึ้งได้ ในขณะนี้ก็มีเพียงสิ่งเดียวที่พวกน้องๆ จะกระทำได้อีกคือ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้วิญญาณของคุณพี่ไปสู่สุคติ มีความสุขด้วยประการทั้งปวง น้องๆ ทุกคนจะพยายามกระทำแต่ความดี ตามที่คุณพี่สั่งสอนไว้ ถ้าเกิดชาติใดภพใด พวกน้องๆ ก็ขอเป็นน้องของคุณพี่อีก

ขอแสดงความเคารพอย่างสูงสุด

จากน้องๆ ทุกๆ คน

แต่ คุณตา

ย้อนหลังไปเมื่อประมาณสิบกว่าปี หลานเติบโตมาท่ามกลางความรัก ความอบอุ่น จากทุกๆ คน ทั้งคุณพ่อ คุณแม่ คุณตา คุณยาย ความรักความอบอุ่นที่แม่ทุ่มเทให้หลานทั้งหมด แม่เคยบอกว่า รับแบบอย่างมาจากอุคมคติของตา ตาต้องการให้ลูกหลานทุกคนเป็นคนดี ตาจึง ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีของทุกคนตลอดมา เป็นทั้งครู อบรมบ่มวิชาการศึกษา เป็นทั้งพ่อ-แม่ เมื่อหลานจากบ้านมาอยู่กับตาเพื่อการศึกษา เป็นทั้งเพื่อนเมื่อหลานว่างเหว เจียบเหงา และสิ่ง สำคัญที่สุด ตาเป็นที่รวมใจญาติพี่น้องวงศ์ตระกูลทั้งหลาย

หลานเคยมาอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของตา หลานๆ อย่างที่ตามอบให้ ยังอยู่ใน ความทรงจำของหลาน เสาร์-อาทิตย์ เมื่อว่างจากการเล่าเรียน ตามักจะเรียกหลานไปช่วยเก็บ ผลไม้ ซึ่งเจริญเติบโตด้วยน้ำพักน้ำแรงของตา เมื่อว่างงานตาจะจับจอบถือเสียมอยู่ในสวน เห็นหลานก็จะนั่งผ่อนคลายอารมณ์อยู่หน้าจอโทรทัศน์ หัวเราะเบิกบานอย่างมีความสุข ภาพที่ ตานั่งอยู่บนเก้าอี้โยกตัวโปรดดูรายการที่ตาชอบยังชัดเจนอยู่ในความทรงจำ ตาชอบคุยมาก หลานมักจะหัวเราะทุกครั้งที่ได้ยินเสียงตาตะโกนเชียร์มวยอยู่คนเดียว ก่อนนอนทุกคืนหลานจะ ได้ยินเสียงสวดมนต์ของตางนขึ้นหู ในที่สุดตาก็ล้มป่วย ตาต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ 1 ปีเต็ม แม้ร่างกายจะอ่อนล้าและเพลีย แต่จิตใจยังเข้มแข็งเสมอ ตามักจะแสดงออกซึ่งความดีความชอบตาบอกหลานเสมอว่า ตาไม่เป็นอะไร "ลูกแม่ใจเสียอย่าง" ในที่สุดตาก็ต้องจากหลานไป คำกล่าวยังก้องอยู่ในหู "การตายจากไปของคนเราเป็นเรื่องของกรรม เมื่อมีเกิดก็ต้องมีตาย" แต่หลานก็ยังมีความอาลัยอาวรณ์ในการจากไปของตา แต่คุณงามความดีของตายังอยู่ในความ ทรงจำของหลานตลอดไปชั่วชีวิต หลานขอสัญญาว่าจะทำตามคำสั่งสอนของตาทุกอย่างที่ตาสอน เพื่อเจริญตามรอยของตาชั่วนิจนรันดร์

จากหลานของตา

นก

อาลัยคุณตา

หลานคิดถึง	คุณตามาก	ต้องจากไป
หลานเสียใจ	ไม่น่าจาก	พรากจากหลาน
ขอให้พระ	อุปถัมภ์	นำวิญญาณ
สู่สวรรค์	ด้วยกุศล	และผลบุญ
คุณตาอยู่	พวกลูกหลาน	ได้พึ่งพา
แล้วคุณตา	ก็จากไป	กายดับสูญ
หลานขอมอบ	ดวงใจรัก	ในพระคุณ
ให้ผลบุญ	หนุนวิญญาณ	หลานรักตา

จากหลานเมธี - ทรงพล - เพียงตะวัน พลอาจ